

Na osnovu člana 50., stava 3. Zakona o osnovnoj školi („Sl. Novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 12/02), ministar za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona donosi:

P R A V I L N I K

o napredovanju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika osnovnih škola

Član 1.

Ovim pravilnikom utvrđuje se način i postupak napredovanja, vrednovanja i ocjenjivanja rezultata rada, znanja i vještina i odnosa prema odgojnoj komponenti učenika u ostvarivanju zadataka odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi.

Član 2.

Napredovanje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika osnovne škole se ostvaruje provjeravanjem i ocjenjivanjem rezultata rada i postignutih rezultata u savladavanju programskih zahtjeva.

Nivo znanja i vještina izražava se brojačano.

Ocjene su odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1). Ocjena nedovoljan (1) nije prolazna. Provjeravanje i ocjenjivanje znanja i vještina je sastavni dio obrazovno-odgojnog rada u osnovnoj školi kojim se učenici kontinuirano i sistematski podstiču na savjesno i aktivno usvajanje znanja, vještina i navika.

Član 3.

Provjeravanje i ocjenjivanje se ostvaruje primjenom naučno-verifikovanih metoda, oblika i postupaka, i to planski, kontinuirano i sistematski tokom cijele nastavne, odnosno školske godine.

Član 4.

Provjeravanje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika vrši se primjenom naučno-verifikovanih oblika, metoda i postupaka:

- usmenim provjeravanjem znanja;
- ocjenjivanjem putem školskih pismenih zadaća, koje se prema
 - nastavnom planu i programu rade jedan do dva školska časa;
 - ocjenjivanjem putem kontrolnih pismenih zadaća, koje mogu da traju od pet, deset, petnaest minuta do jedan školski čas;
 - zadacima objektivnog tipa;
 - provjeravanjem i ocjenjivanjem pomoću testova koje sastavljaju nastavnici ili stručni aktivisti osnovne škole;
 - ocjenjivanjem praktičnih radova rađenih u laboratorijama ili radionicama;
 - testiranjem pomoću testova koje pripremi Pedagoški zavod ili stručni timovi;
 - ocjenjivanjem grupe učenika na zajedničkom zadatku (projekat, portofolio i slično);

Član 5.

Pismeni zadaci svih oblika mogu se bodovati sa 100 bodova. Bodovi se mogu pretvarati u brojačane ocjene na ovaj način:

- od 0 do 30 bodova	nedovoljan (1)
- od 31-40 bodova	dovoljan (2)
- od 41-60 bodova	dobar (3)
- od 61-80 bodova	vrlo dobar (4)
- od 81-100 bodova	odličan (5)

Član 6.

U toku nastavne godine redovnim učenicima se dva puta utvrđuju zaključne ocjene iz svih nastavnih predmeta, a na

osnovu zaključenih ocjena utvrđuje se opći uspjeh, i to:

- na kraju prvog polugodišta,
- na kraju nastavne godine.

Član 7.

Nastavnici su obavezni da u toku polugodišta svakog učenika ocijene sa najmanje dvije ocjene usmenim provjeravanjem znanja. U nastavnom predmetu u kojem su nastavnim planom i programom predviđene i školske pismene zadaće, učenik mora imati u svakom polugodištu, osim dvije ocjene utvrđene u prvom stavu, još i onoliko ocjena koliko je školski pismenih zadaća predviđeno nastavnim planom i programom. U toku polugodišta svaki učenik, osim učenika prvog razreda, mora imati još i najmanje jednu ocjenu dobivenu primjenom i drugih oblika, metoda i postupaka ocjenjivanja (alineje 3. do 8. iz člana 4. ovog pravilnika).

Član 8.

Ocjena iz nastavnog predmeta je osnovni pokazatelj postignutih nivoa znanja u savladavanju programskih sadržaja, sticanja određenih vještina i navika. Ocjena je istovremeno podsticaj na napredovanje učenika. Ocjenu odličan (5) može dobiti učenik ako je savladao programske sadržaje i vlada znanjem i vještinom na nivou stvaralačkog odnosa prema naučenom. Ocjenu vrlo dobar (4) može da dobije učenik ako je ovladao znanjem i vještinom na nivou kritičkog odnosa i samostalne primjene stečenog znanja. Uz manju pomoć nastavnika. Ocjenu dobar (3) može dobiti učenik koji je savladao gradivo na nivou razumijevanja, zna da primjenjuje stečeno znanje i vještine, te da povezuje teorijsko sa praktičnim znanjem uz pomoć nastavnika. Ocjenu dovoljan (2) može dobiti učenik koji je ovladao znanjem na nivou prepoznavanja i reprodukcije, te se uz pomoć nastavnika snalazi u reprodukcivanju stečenog znanja. Ocjenu nedovoljan (1) učenik će dobiti ako

nije savladao minimum navedenih zahtjeva za ocjenu dovoljan (2).

Član 9.

Učeniku osnovne škole se ne može iz nastavnog predmeta dati ocjena nedovoljan (1) zbog nediscipline. Učeniku se ne može izvesti zaključna ocjena nedovoljan (1) na osnovu samo jedne nedovoljne ocjene.

Član 10.

Učenik koji zaostaje u savladavanju programskih sadržaja i iz nastavnog predmeta ima nedovoljnu ocjenu, može se uputiti na dopunsku nastavu.

Za učenike koji zaostaju u napredovanju, imaju nedovoljne ocjene, osnovna škola može organizovati dopunsku nastavu ili kružoke. Dopunska nastava ili kružok imaju interventan karakter i za učenika traje samo za vrijeme dok ne savlada gradivo u kojem je zaostajao. Vrijeme i način organizovanja dopunske nastave ili kružoka reguliše se pravilima osnovne škole i odlukom stručnog organa osnovne škole (nastavničkog vijeća).

Član 11.

Tokom jednog nastavnog dana učenik može biti ocijenjen putem usmenog odgovaranja najviše iz dva nastavna predmeta. Tokom jedne nastavne sedmice učenike može raditi najviše dvije pismene zadaće ili tri kraća pismena kontrolna rada.

Član 12.

U slučaju da učenik nije postigao zadovoljavajući uspjeh, predmetni nastavnik je dužan da mu ukaže na nedostatke u znanju i da ga uputi u način kako dostignuti bolje rezultate. O načinu pružanja pomoći učeniku predmetni nastavnik je dužan da se konsultuje sa razrednikom.

Član 13.

Zaključna ocjena iz pojedinog predmeta predstavlja rezultat rada i uspjeha učenika u sticanju znanja, vještine i navike za polugodište i za cijelu školsku godinu. Zaključna ocjena je suma svih rezultata rada u toku polugodišta, a na kraju školske godine suma svih rezultata rada učenika u toku školske godine. Zaključna ocjena ne mora biti aritmetička sredina svih ocjena u toku polugodišta ili školske godine, nego opći utisak nastavnika o radu, rezultatima rada i zalaganju učenika. Od nastavnika se traži objektivnost u ocjenjivanju. Zaključnu ocjenu iz pojedinih nastavnih predmeta utvrđuje odjeljensko vijeće na prijedlog nastavnika, vodeći računa o kontinuitetu ocjenjivanja i strukturi ocjena. Prijedlog zaključne predmetnog nastavnika, u pravilu, treba potvrditi.

Član 14.

Zaključna ocjena iz predmeta tjelesni zdravstveni odgoj izvodi se na osnovu postignutih rezultata u savladavanju nastavnih sadržaja, sportske aktivnosti, motoričkih sposobnosti učenika u osnovnoj školi i rezultata na sportskim takmičenjima van osnovne škole. U izvođenju zaključne ocjene iz predmeta tjelesni i zdravstveni odgoj, na kraju školske godine, pored elemenata iz prethodnog stava, uzimaju se u obzir i svi drugi efekti koji u okviru ukupnog područja tjelesnog i zdravstvenog odgoja utječu na tjelesni i zdravstveni status učenika od početka do kraja školske godine. U slučaju da zdravstveno stanje učenika, njegove tjelesne i druge sposobnosti ne omogućuju realizaciju cjelovitog nastavnog programa, učenik se ne može ocijeniti ocjenom nedovoljan (1). U slučaju iz prethodnog stava ovog člana nastavnik je dužan da prilagodi zahtjeve nastavnog plana i programa učenikovim tjelesnim i zdravstvenim mogućnostima.

Član 15.

Opći uspjeh učenika i rezultat napredovanja učenika iz nastavnih predmeta svode se na kraju svakog polugodišta. Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu zaključenih ocjena iz svih nastavnih predmeta. Ako učenik nije ocijenjen iz jednog nastavnog predmeta, ne utvrđuje mu se opći uspjeh i iskazuje se kao neocijenjen. Na kraju školske godine učenik mora biti ocijenjen iz svih nastavnih predmeta. Učenik koji je na kraju školske godine, iz neopravdanih razloga, neocijenjen iz jednog ili više predmeta upućuje se da ponovi razred. Zaključnu ocjenu u razrednoj nastavi utvrđuje učitelj-nastavnik razredne nastave. Nastavničko vijeće osnovne škole, nakon svakog polugodišta analizira rad i rezultate rada odjeljenja, odjeljenskih vijeća, nastavnika i osnovne škole u cijelini.

Član 16.

Roditelj, odnosno staratelj učenika ima pravo prigovora na utvrđenu ocjenu ili opći uspjeh na kraju drugog polugodišta, odnosno na kraju školske godine. Prigovor se podnosi nastavničkom vijeću osnovne škole, u roku od tri dana od dana saopćavanja uspjeha učenika. Nastavničko vijeće u roku od tri dana odlučuje o prigovoru iz prethodnog stava. Prigovorom se može tražiti izuzeće predmetnog nastavnika u radu komisije. Kada nastavničko vijeće usvoji prigovor, obrazovat će komisiju koja će provjeriti znanje učenika u roku od dva dana. Ocjena komisije je konačna.

Član 17.

Razrednik je dužan da u toku nastavne godine, u saradnji sa predmetnim nastavnicima, prati i analizira postignuti rezultat rada i napredovanje učenika, kao i uzroke lošeg uspjeha u pojedinim nastavnim predmetima i o tome blagovremeno obavještava roditelje, odnosno staratelje učenika.

Član 18.

Osnovna škola je dužna da podatke o uspjehu učenika na kraju prvog polugodišta i na kraju školske godine, poslije obavljenih popravnih ispita, na propisanom obrascu, dostavi osnivaču i Pedagoškom zavodu u roku od sedam dana nakon održane sjednice nastavničkog vijeća na kojoj je analiziran uspjeh učenika u učenju i vladanju.

Član 19.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

**Broj:10-38-24773/02
Zenica, 12. 11. 2002. godine**

Član 20.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika osnovnih škola („Sl. Novine Zeničko-dobojskog kantona, broj:15/97).

**Ministar
Čostović Ferid, prof.**